

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Daniely Zemanové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **K. P.**, zastoupeného Mgr. Martinem Kainem, advokátem se sídlem Nádražní 58/110, Praha - Smíchov, adresa pro doručování: Dlouhá 141, Příbram II, proti žalovanému: **Ministerstvo dopravy, odbor provozu silničních vozidel**, se sídlem nábř. Ludvíka Svobody 1222/12, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 12. 2009, č. j. 958/2009-160-SPR/3, o přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 10. 2010, č. j. 1 A 7/2010 - 54,

takto:

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 12. 10. 2010, č. j. 1 A 7/2010 - 54, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

Včas podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) ze dne 12. 10. 2010, kterým byla výrokem č. I zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 12. 2009, č. j. 958/2009-160-SPR/3. Uvedeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání stěžovatele a potvrdil rozhodnutí Magistrátu hl. m. Prahy, odboru dopravních přestupků, ze dne 17. 4. 2009,

č. j. MHMP 346517/2009/Syř, ve znění opravného rozhodnutí ze dne 7. 1. 2010, č. j. MHMP 18303/2010/Syř, v řízení vedeném pod sp. zn. S-MHMP 15053/2009/Syř, jímž byla stěžovateli za porušení ust. § 5 odst. 1 písm. g) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, v platném znění, uložena pokuta ve výši 35 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 16 měsíců a dále povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1000 Kč. Výrokem č. II nebylo stěžovatelovi přiznáno právo na náhradu nákladů řízení.

II. Kasační stížnost

Stěžovatel označil jako důvody kasační stížnosti skutečnosti uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.").

Stěžovatel má za to, že se městský soud nedostatečně vypořádal se stěžejními námitkami žaloby. Dle stěžovatele nebylo v předcházejícím správním řízení dostatečným a způsobem nevzbuzujícím pochybnosti prokázáno, že by se stěžovatel na výzvu policisty odmítl podrobit po provedené orientační zkoušce následnému lékařskému vyšetření, kterým mělo být prokázáno, zda stěžovatel řídil své motorové vozidlo pod vlivem návykové látky či nikoli. Dle názoru stěžovatele není postaveno najisto, zda byl policisty k podstoupení lékařské prohlídky řádně vyzván; proti sobě tak stojí dvě protichůdné verze (tj. tvrzení dvou policistů a stěžovatele) popisující průběh události na místě šetření přestupku. Stěžovatel současně zpochybňuje listinné důkazy v podobě ručně psaného oznámení o přestupku ze dne 7. 1. 2009 a úředního záznamu, přičemž poukazuje na skutečnost, že ani jedna z těchto listin nebyla stěžovateli předložena k vyjádření a seznámení; není tudíž pravdou, že by tyto listiny odmítl podepsat, jestliže mu nebyly předloženy. Stěžovatel tak dovozuje, že byly sepsány až následně, což je zřejmé nejméně v případě úředního záznamu datovaného ke dni 7. 1. 2009. Za vzniklé situace, kdy nelze bez pochybností potvrdit věrohodnost a pravdivost výpovědí policistů, založené pouze na jejich tvrzení, a není tudíž možné prokázat vinu stěžovatele, je nutné vycházet ze zásady „*in dubio pro reo*" a postupovat v jeho prospěch se závěrem, že jeho vina nebyla prokázána, a řízení o spáchání přestupku mělo být zastaveno.

Stěžovatel dále namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, a to zejména v části, kde se soud zabývá hodnocením jednotlivých důkazů svědčících o vině stěžovatele. Stěžovatel tak namítá, že se soud vůbec nezabýval jeho námitkami o nevěrohodnosti výpovědi obou policistů, kteří tak mohli zakrývat svůj nesprávný úřední postup, a o neprůkaznosti odkazovaných listin, tj. oznámení o přestupku a úředního záznamu ze dne 7. 1. 2009. Dle názoru stěžovatele rozsudek nedostatečně popisuje úvahy, na jejichž základě soud vyhodnotil výpovědi policistů jako logické a věrohodné, přičemž soud ani nevysvětluje, zda tyto výpovědi hodnotil ve vztahu k

námitkám stěžovatele, a proč považuje za průkazné a nepochybné i stěžovatelem zpochybněné listinné důkazy. Přitom není zřejmé, z čeho městský soud dovozuje nepravdivost tvrzení stěžovatele. Stěžovatel je proto toho názoru, že rozsudek městského soudu je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. V této souvislosti stěžovatel dále poukázal na skutečnost, že soud ve svém rozhodnutí nevysvětlil, proč odmítl provedení stěžovatelem navržených důkazů, a to především výslech obou zasahujících policistů.

Stěžovatel je dále přesvědčen o nedůvodnosti stíhání pro přestupek podle ustanovení § 22 odst. 1 písm. d) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v platném znění (dále jen „zákon o přestupcích"), neboť má za to, že vyšetřením ve smyslu ustanovení § 5 odst. 1 písm. g) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, v platném znění (dále jen „zákon o silničním provozu"), ke zjištění, zda řidič není ovlivněn návykovou látkou, se dle ustanovení § 16 zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami, v platném znění, rozumí orientační vyšetření nebo lékařské vyšetření. Dobrovolným podrobením se orientačnímu vyšetření tak zcela dostál své povinnosti uložené mu zákonem o silničním provozu.

III. Vyjádření žalovaného

Žalovaný se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti plně ztotožnil s názorem městského soudu, ve kterém byl dle jeho názoru jasně, srozumitelně a dostatečně odůvodněno, proč byla žaloba zamítnuta a jakými úvahami se při vydáni rozsudku městský soud řídil. Ohledně tvrzení stěžovatele, dle něhož dobrovolným podrobením se orientačnímu vyšetření na přítomnost návykových látek provedenému příslušníky Policie ČR dostál své povinnosti uložené mu ustanovením § 5 odst. 1 písm. g) zákona o silničním provozu, odkázal žalovaný na své vyjádření k žalobě ze dne 11. května 2010, ve kterém argumentaci stěžovatele podrobně vyvrátil.

IV. Obsah správního spisu

Z obsahu správního spisu vyplývá, že stěžovatel byl dne 7. 1. 2009 ve 3.25 hod kontrolován hlídkou Policie ČR při řízení vozidla Fiat Bravo, při které byl vyzván, aby se podrobil testu, zda není pod vlivem návykové látky. Dle Oznámení přestupku č. j. ORI 343/TŘ-2009-001107 ze dne 7. 1. 2009 prokázal test Drugwipe 5+ u stěžovatele přítomnost amfetaminu v organismu a stěžovatel poté doznal, že několik hodin před jízdou užil pervitin. Na výzvu policejní hlídky se stěžovatel odmítl podrobit lékařskému vyšetření. Přítomnými policisty bylo sepsáno výše uvedené oznámení o přestupku, na němž je uvedeno, že stěžovatel se odmítl vyjádřit a podepsat. Stěžovateli byla současně další jízda vozidlem zakázána a na místě mu byl odebrán řidičský průkaz, o čemž mu bylo vydáno Potvrzení o zadržení

řidičského průkazu z téhož dne, v jeho závěru je opět poznamenáno, že se stěžovatel odmítl vyjádřit a podepsat jej. Téhož dne byl o proběhlé události přítomným policistou pprap. M. R. sepsán úřední záznam.

Magistrát hlavního města Prahy, odbor dopravních přestupků, jako správní orgán prvního stupně, zahájil dne 4. 2. 2009 proti stěžovateli řízení ve věci přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle ustanovení § 22 odst. 1 písm. d) zákona o přestupcích v důsledku porušení ust. § 5 odst. 1 písm. g) zákona silničním provozu. V rámci dokazování byly provedeny výslechy svědků, tj. policistů provádějících kontrolu, při kterých oba shodně potvrdili a dále upřesnili průběh událostí zachycených v jimi sepsaném oznámení o přestupku a úředním záznamu ze dne 7. 1. 2009. V průběhu ústního jednání o přestupku konaného dne 5. 3. 2009 stěžovatel vyjádřil svůj nesouhlas s obviněním z přestupku a popřel, že by byl policisty jednoznačně vyzván k podrobení se krevnímu testu. Rozhodnutím ze dne 17. 4. 2009, č. j. MHMP 346517/2009/Syř, shledal Magistrát hlavního města Prahy stěžovatele vinným z porušení ustanovení § 5 odst. 1 písm. g) zákona o silničním provozu, čímž měl spáchat přestupek proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle ustanovení § 22 odst. 1 písm. d) zákona o přestupcích. Stěžovateli byla za spáchání přestupku uložena pokuta ve výši 35 000 Kč a sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu po dobu 16 měsíců a dále povinnost uhradit náklady řízení v paušální částce 1000 Kč. Správní orgán v odůvodnění svého rozhodnutí konstatoval, že stěžovatel se jednoznačně jako řidič motorového vozidla na výzvu policisty odmítl podrobit vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněn návykovou látkou, a ve svém hodnocení důkazů nespatřuje rozpory se zásadami logiky. Žalovaný rozhodnutím ze dne 22. 12. 2009, č. j. 958/2009-160-SPR/3, odvolání stěžovatele zamítl a prvostupňové rozhodnutí v celém rozsahu potvrdil.

V. Řízení před městským soudem

Stěžovatel v žalobě proti rozhodnutí žalovaného především namítal, že se žalovaný nedostatečným způsobem vypořádal s jeho námitkami, ve kterých popřel, že by se odmítl podrobit lékařskému vyšetření na přítomnost návykových látek, k čemuž nadto nebyl dle svého tvrzení ani vyzván. Dále stěžovatel zpochybnil výpovědi obou policistů a jimi zhotovený úřední záznam. Tyto důkazy dle stěžovatele nelze považovat za věrohodné, neboť je v zájmu zasahujících policistů tvrdit, že postup při provádění kontroly byl standardní. Stěžovatel proto považoval svoji vinu za neprokázanou a rozhodnutí žalovaného i správního orgánu prvního stupně za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, přičemž k prokázání svého tvrzení navrhl provedení označených důkazů. Vedle námitek zpochybňujících řádné zjištění skutkového stavu poukázal stěžovatel, shodně s námitkou vyjádřenou v kasační stížnosti, na nedůvodnost stíhání pro přestupek podle ustanovení § 22 odst. 1 písm. d) zákona o přestupcích, neboť má za to, že svým jednáním nenaplnil

skutkovou podstatu přestupku podle ustanovení § 22 odst. 1 písm. d) zákona o přestupcích, jestliže se dobrovolně podrobil orientačnímu vyšetření na přítomnost návykových látek ve smyslu ustanovení § 5 odst. 1 písm. g) zákon o silničním provozu ve spojení s ustanovením § 16 zákona č. 379/2005 Sb.

Městský soud se nejprve zabýval právním posouzením důvodnosti stíhání stěžovatele pro přestupek podle ustanovení § 22 odst. 1 písm. d) zákona o přestupcích a dospěl k závěru, že dle ustanovení § 16 odst. 3 zákona č. 379/2005 Sb. je povinna podrobit se orientačnímu vyšetření a odbornému lékařskému vyšetření zjišťujícímu obsah jiné návykové látky než alkoholu osoba, u níž se lze důvodně domnívat, že vykonává činnosti podle odst. 1 cit. ustanovení. V posuzované věci bylo dáno důvodné podezření nejen pozitivním výsledkem orientační zkoušky, ale i chováním, které je popsáno v úředních záznamech. S argumentací stěžovatele, že své povinnosti podrobit se vyšetření dostál, se proto městský soud neztotožnil. Námitku, dle které stěžovatel nebyl řádně vyzván k podrobení se lékařskému vyšetření, vypořádal městský soud konstatováním, že pravdivost tohoto tvrzení vyvrací skutečnosti zachycené v úředních záznamech a výpovědi policistů. Stěžovatel měl dle názoru městského soudu možnost se po sepsání záznamu o přestupku vyjádřit k jeho obsahu; mohl tedy namítat, že nebyl vyzván k provedení vyšetření, rozhodl se však protokol nepodepsat a k věci se nevyjádřit. Tím se však nezbavil zodpovědnosti za jeho obsah. Výpovědi svědků, obou zasahujících policistů, představující další důkazy, označil městský soud za vzájemně se nevylučující, logické, a proto je považoval za věrohodné. V daném případě tak dle městského soudu nešlo o situaci, kdy existovaly rozpory mezi důkazy, naopak všechny provedené důkazy prokazovaly spáchání přestupku a opak tvrdil jen stěžovatel. Soud v závěru rozhodnutí uvedl, že provedené důkazy bezesporu prokazují, že žalobce porušil povinnost podle ustanovení § 5 odst. 1 písm. g) zákona o silničním provozu, přičemž prokázání stěžovatelovy viny správnímu orgánu postačily opatřené důkazy a podklady, které správní orgán nashromáždil.

VI. Posouzení důvodnosti kasační stížnosti

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a podle jejího obsahu jsou v ní namítány důvody dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., tj. nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí krajského soudu v rozsahu důvodů uplatněných kasační stížností a dospěl k závěru, že kasační stížnost je z části důvodná.

V projednávané věci je předmětem řízení správního orgánu spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích dle ustanovení § 22 odst. 1 písm. d) zákona o přestupcích, dle kterého se měl stěžovatel dopustit přestupku tím, že se přes výzvu podle zvláštního právního předpisu odmítl podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebyl ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou. Zvláštní právní předpis, na který je citovaným ustanovením odkazováno, představuje v daném případě § 5 odst. 1 písm. g) zákona o silničním provozu, který ukládá řidičům povinnost podrobit se na výzvu policisty vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou. Vyšetření je dále upraveno ustanovením § 16 zákona č. 379/2005 Sb. Stěžovatel v kasační stížnosti dovozuje výkladem ustanovení § 16 odst. 3 citovaného zákona, že vyšetřením, zda je osoba ovlivněna alkoholem (*stěžovatel měl zřejmě na mysli návykovou látkou*), se rozumí orientační vyšetření nebo lékařské vyšetření; trvá tak na svém přesvědčení, že dobrovolným podrobením se orientačnímu vyšetření zcela dostál své povinnosti uložené mu zákonem. Žádným způsobem však již nepolemizuje se závěry učiněnými městským soudem, který svůj nesouhlas s argumentací stěžovatele vyjádřil na str. 5 napadeného rozsudku. Stěžovatel v kasační stížnosti pouze doslova zopakoval jednu z žalobních námitek, aniž jakýmkoli způsobem reflektoval hodnocení městského soudu. Je třeba uvést, že kasační stížnost je mimořádný opravný prostředek, kterým je možno napadnout rozhodnutí krajského soudu. Právě toto rozhodnutí je předmětem řízení přezkoumávaným Nejvyšším správním soudem; je proto povinností stěžovatele v kasační stížnosti uvést, z jakých důvodů nesouhlasí se závěry vyslovenými krajským (městským) soudem. Činnost Nejvyššího správního soudu jako soudu kasačního je ohraničena rámcem vymezeným rozsahem napadení soudního rozhodnutí a především skutkovými a právními důvody nezákonnosti tohoto rozhodnutí. Z kasační stížnosti proto musí být zřejmé, v kterých částech a z jakých důvodů má Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí přezkoumat, přičemž není povinen a ani oprávněn sám možné nezákonnosti napadeného rozhodnutí dovozovat. K takto formulované stížní námitce tak Nejvyšší správní soud mohl zcela obecně konstatovat, že v rozhodnutí městského soudu je srozumitelně uvedeno, jakým způsobem se s uvedenou žalobní námitkou vypořádal, přičemž toto odůvodnění není v rozporu s principy logického vyvozování a odpovídá obsahu správního spisu.

Stěžovatel v kasační stížnosti dále namítal, že se soud zcela nedostatečně vypořádal s jeho stěžejními námitkami, dle nichž v předcházejícím správním řízení nebylo dostatečným způsobem prokázáno, že by se stěžovatel na výzvu policisty odmítl podrobit po provedené orientační zkoušce následnému lékařskému vyšetření. S touto námitkou úzce souvisí i námitka nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku městského soudu spočívající v nedostatečném vypořádání jeho námitek, které se týkaly nevěrohodnosti výpovědí obou policistů a jimi sepsanými důkazními listinami. Současně stěžovatel vytkl městskému soudu, že ve svém rozsudku nevysvětlil, proč nepřistoupil na provedení jím navrhovaných důkazů. Uvedenou stížní námitku shledal Nejvyšší správní soud důvodnou.

Městský soud se ve své argumentaci týkající se žalobní námitky stěžovatele, ve které zpochybnil, že byl policisty řádně vyzván k podrobení se lékařskému vyšetření, omezil pouze na konstatování, že pravdivost tvrzení stěžovatele vyvrací skutečnosti zachycené v úředních záznamech a výpovědi policistů, které označil za vzájemně se nevylučující, logické, a proto věrohodné. Uzavřel tak, že v daném případě nejde o situaci, kdy existují rozpory mezi důkazy, a naopak všechny provedené důkazy prokazují spáchání přestupku a opak tvrdí jen stěžovatel. Tento závěr však neodpovídá na námitky stěžovatele, který zpochybnil věrohodnost zmíněných důkazů – svědeckých výpovědí i listin vyhotovených policisty dne 7. 1. 2009. Městský soud se omezil na pouhé konstatování, že z povahy předkládaných důkazů nelze dovodit odlišný závěr, než který učinil žalovaný, z čehož však nelze zjistit, jakým způsobem se vypořádal s otázkou vznesenou stěžovatelem, zda lze z důkazů, jejichž původci jsou policisté, kteří mají dle jeho názoru protichůdný zájem oproti stěžovateli, vůbec dovozovat relevantní závěry.

Lze přisvědčit městskému soudu, že věrohodnost tvrzení stěžovatele ohledně průběhu událostí při silniční kontrole je do značné míry oslabena tím, že se ke spáchanému přestupku nevyjádřil na místě, a ani následně nevysvětlil, z jakého důvodu tak učinil, důkazní hodnota jeho dodatečné výpovědi je tak nižší. Jeho řádně vznesené žalobní námitky proti samotné podstatě důkazu – výpovědi policistů a jím vyhotovených listin, však musí být soudem řádně vypořádány.

Z nálezu Ústavního soudu ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08, publikovaného ve Sb.n.u.ÚS, svazek č. 51, nález č. 225, str. 807, dostupný též na www.nalus.usoud.cz, vyplývá, že konstatovaný nedostatek zakládá nepřezkoumatelnost rozsudku pro nedostatek důvodů, který Nejvyšší správní soud není oprávněn zhojit a nahradit vlastní úvahou. Ústavní soud totiž ve zmiňovaném nálezu výslovně konstatoval, že „*soudy jsou povinny svá rozhodnutí řádně odůvodnit; jsou povinny též vysvětlit, proč se určitou námitkou účastníka řízení nezabývaly (...). Pokud tak nepostupují, porušují právo na spravedlivý proces garantované čl. 36 odst. 1 Listiny.*“ Nejvyšší správní soud dále upozorňuje rovněž na svoji ustálenou judikaturu, ze které vyplývá, že pokud není z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá [*srov. rozsudek NSS ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, příp. rozsudek NSS ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003, dostupné s www.nssoud.cz*]. Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že není apriori řečeno, že z provedených důkazů nelze v hodnocení projednávané věci vycházet, avšak závěry městského soudu ohledně jejich hodnocení nebyly dostatečným způsobem odůvodněny.

Stěžovatel dále důvodně namítl, že městský soud se opomněl vypořádat s jím navrhovanými důkazními prostředky – tj. návrhem na provedení důkazu výpovědí policistů před správním soudem. Nejvyšší správní soud k této námitce konstatuje, že správní soud dle svého uvážení rozhoduje, které z navržených důkazů provede a které nikoli (§ 52 odst. 1 s. ř. s.); avšak má vůči účastníkům vznášejícím důkazní návrhy povinnost takové rozhodnutí odůvodnit [*srov. rozsudek NSS ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004 - 89*]

VII. Shrnutí a náklady řízení

Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost stěžovatele důvodnou, v souladu s ustanovením § 110 odst. 1 s. ř. s. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 12. 10. 2010, č. j. 1 A 7/2010 - 54, zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V tomto řízení je Městský soud v Praze vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.). V souladu s ním bude povinen vypořádat se s námitkami vznesenými v žalobě, tj. zejména týkajícími se zpochybnění věrohodnosti důkazů založených na tvrzení policistů, a dále s návrhy na provedení dokazování.

O náhradě nákladů řízení ve věci kasační stížnosti stěžovatele rozhodne Městský soud v Praze v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. května 2011

Mgr. Daniela Zemanová
předsedkyně senátu